

การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

Academic Administration Affecting Student-centered Learning Management in Schools
under the Saimai District Office, Bangkok

ปานุพงค์ ครัวดสร้อย¹ และ กุลจิรา รักษนกร²
Panupong Kruedsano¹ and Kuljira Raksanakorn²

Received: 9 ก.พ. 2568
Revised: 26 มี.ค. 2568
Accepted: 26 มี.ค. 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการ 2) ศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ และครู จำนวน 240 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของตอนการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ 0.97 และค่าความเชื่อมั่นของตอนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเท่ากับ 0.91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวัดผล ประเมินผลการเรียน 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 3) การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และ 4) การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การบริหารการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ร้อยละ 96.10

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, สำนักงานเขตสายไหม

Abstract

This research aimed: 1) to investigate schools academic administration; 2) to explore student-centered learning management; 3) to explore the relationship between academic administration and student-centered learning management; and 4) to examine the academic administration affecting student-centered learning management in schools under the Saimai District Office in Bangkok. The samples consisted of 240 school directors, deputy school directors, and teachers, which was randomized through stratified random sampling technique. The research instrument was a 5-rating scales questionnaire, which was, reliability of academic administration part equal 0.97, and student-centered learning management part equal 0.91 The statistics used to analyze data

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
อีเมล: panupong.krue@northbkk.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
อีเมล: kuljira.ra@northbkk.ac.th

¹ Master of Education Program in Educational Administration, North Bangkok University,
Email: panupong.krue@northbkk.ac.th

² Assistant Professor Dr., Director of Education Program in Educational Administration, North Bangkok University,
Email: kuljira.ra@northbkk.ac.th

were percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research results were: 1) The academic administration overall was at a high level, and the aspect with the highest means was assessment and evaluation; 2) Student-centered learning management overall was at a high level, and the aspect with the highest mean was. The highest-rated aspect was learning management within schools; 3) There was a high level of positive relationship between academic administration and student-centered learning management with statistically significant at .01 level; and 4) The in the aspect of learning process management, curriculum management, and internal academic supervision, together predicted student-centered learning management at 96.10 percent.

Keywords: Academic administration, Student-centered learning management, Saimai District Office

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดวิสัยทัศน์สำคัญที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลทั้งในด้านร่างกาย ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการเป็นพลเมืองไทยและพลโลกที่มีความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยผู้เรียนจะได้รับความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการศึกษาดูการประกอบอาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ การที่จะพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้นั้น จะต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่าย ทั้งคณะผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง รวมไปถึงตัวนักเรียนเอง โดยเฉพาะการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม และสังคมได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การบริหารงานวิชาการเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวาง มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานทุกด้านและกิจกรรมทุกชนิดของสถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ทศนี วงศ์เย็น, 2555) โดยความสำเร็จของสถานศึกษาส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยการบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายงานที่สำคัญ 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ และด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ ซึ่งล้วนแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2554)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ วิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ สร้างองค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ผสมผสานกับการใช้กระบวนการทางปัญญา การคิดเชิงสังเคราะห์ รวมถึงการทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยต้องสอดคล้องกับความรู้ ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน โดยบูรณาการความรู้จากหลายสาขาวิชา ใช้หลากหลายวิธีการสอนและแหล่งความรู้ เพื่อพัฒนาปัญญาในรูปแบบต่าง ๆ หรือที่เรียกว่า พหุปัญญา รวมทั้งเน้นการวัดผลอย่างหลากหลายวิธี ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษานี้มีรากฐานมาจากปรัชญาการศึกษา และทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ได้พัฒนามา และเป็นแนวทางที่ได้รับการพิสูจน์ที่เป็นจริงว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามต้องการอย่างได้ผล ปัจจุบันสังคมไทยมีกระแสการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก จนส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์หลากหลายรูปแบบขึ้นในสังคม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดกระแสเรียกร้องการปฏิรูปการศึกษาขึ้น เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

และการเมืองของประเทศอย่างแท้จริง เป้าหมายของการจัดการศึกษาจะต้องมุ่งสร้างสรรค์สังคมให้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศชาติโดยรวม มุ่งสร้างคนหรือผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตโดยตรงให้มีคุณลักษณะที่มีศักยภาพและความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและสังคมไปสู่ความสำเร็จได้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความเชื่อมโยงกับการบริหารงานวิชาการ โดยการมุ่งเน้นให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งคณะผู้บริหารและครูต้องวางแผนและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการต้องมุ่งเน้นการพัฒนาครูและการปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักวิชาการและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 2556)

กรุงเทพมหานครมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 437 โรงเรียน กระจายในพื้นที่ 50 สำนักงานเขต ได้ดำเนินการเปิดสอนและจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทางด้านสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 9 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนวัดราชบูรณนิยมธรรม(พิบูลสงคราม) โรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม โรงเรียนประชานุกูล (ข้าสนิทอนุเคราะห์) โรงเรียนสายไหม (ทัศนารมย์อนุสรณ์) โรงเรียนวัดหนองใหญ่ โรงเรียนซอยแอนเนกซ์ (กาญจนาภิเษก 2) โรงเรียนพรพระร่วงประสิทธิ์ และโรงเรียนออเงิน (อ่อนเหม อนุสรณ์) ด้านโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรที่ยังขาดประสิทธิภาพ ทั้งทางด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรมนุษย์ ปัญหาอุปสรรคนั้นมีมากน้อยตามแต่ละบริบทของแต่ละโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการขาดความพร้อมของครูในการปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน รวมถึงการขาดทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบนี้ โดยโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมุ่งเน้นส่งเสริมครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกด้าน สามารถพัฒนาตนเอง สังคม และชุมชนได้เป็นอย่างดี (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2566)

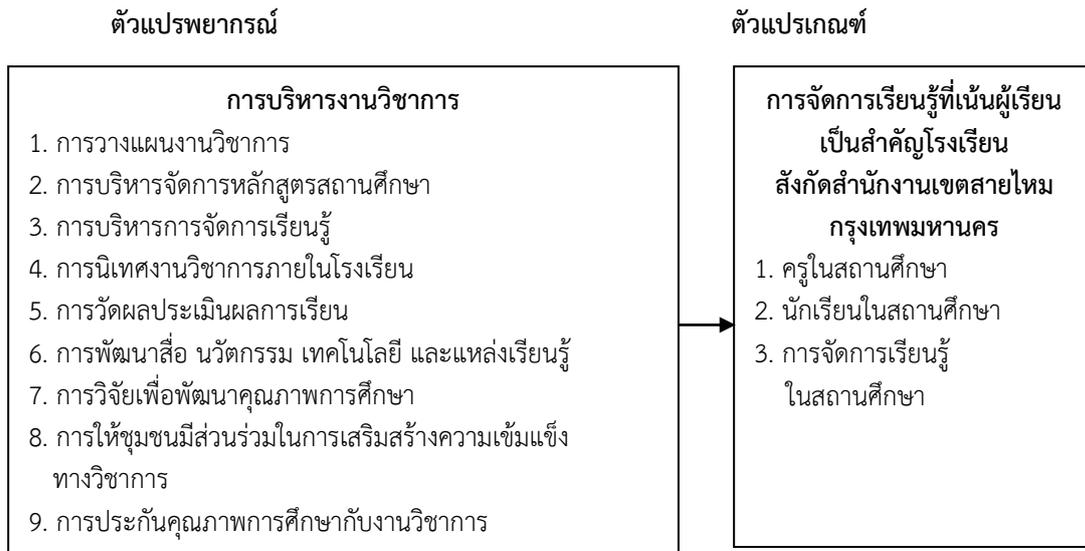
จากการศึกษาเอกสาร สภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร รวมทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน นำไปเป็นแนวทาง นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดและสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2554) สำหรับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543); รุ่ง แก้วแดง (2545); มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (2552); สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (2554); วิภาดา แสงนิมิตร์ชัยกุล (2555); สำนักวิชาการและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (2556); มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (2557); กิรติ คุวานนท์ (2560) และกิริติ คุวานนท์ และภาวิณี โสธายะเพชร (2566) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน

1. การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร
2. การบริหารงานวิชาการอย่างน้อยหนึ่งด้านที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการ 2) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 9 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 21 คน และครูในสถานศึกษาจำนวน 606 คน รวมทั้งหมดจำนวน 636 คน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ประกอบไปด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา โดยกำหนดจากการใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ด้วยวิธีการแบ่งชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) จากนั้นนำไปสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 240 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกำหนดขอบข่ายของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. เสนอร่างเครื่องมือแก่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามที่ตรงกับเรื่องที่ศึกษา พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

3. นำแบบสอบถามฉบับร่างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หาค่าอำนาจการจำแนกได้ค่าอำนาจการจำแนกอยู่ระหว่าง 0.39-0.86 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) โดยค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.980 (สมนึก ภัททิยธนี, 2546)

5. ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์และนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนุญาตขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

3.2 นำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปส่งให้กับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและใช้แบบฟอร์มของ Google (Google Form)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์การแปลผลในการแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยของ Best (1997)

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์การแปลผลในการแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยของ Best (1997)

4.50-5.00 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับน้อย

0.50-1.49 หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาทำการแปลผลในรูปความสัมพันธ์โดยมีหลักการ ดังนี้ (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551)

0.71-1.00 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง

0.41-0.70 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง

0.10-0.40 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ

4.6 วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผล

จากการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.239$, S.D. = 0.594) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดผลประเมินผลการเรียน ($\bar{X} = 4.262$, S.D. = 0.657) รองลงมา คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.253$, S.D. = 0.631) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.225$, S.D. = 0.610) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. การวางแผนงานวิชาการ	4.232	0.644	มาก	6
2. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	4.225	0.610	มาก	9
3. การบริหารการจัดการเรียนรู้	4.239	0.619	มาก	4
4. การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน	4.228	0.641	มาก	8
5. การวัดผลประเมินผลการเรียน	4.262	0.657	มาก	1
6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้	4.229	0.658	มาก	7
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.253	0.631	มาก	2
8. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.238	0.628	มาก	5
9. การประกันคุณภาพศึกษากับงานวิชาการ	4.243	0.628	มาก	3
รวม	4.239	0.594	มาก	-

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.248$, S.D. = 0.598) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.266$, S.D. = 0.626) รองลงมาคือ นักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.251$, S.D. = 0.600) และครูในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.225$, S.D. = 0.645) ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภาพรวมและรายด้าน

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ครูในสถานศึกษา	4.225	0.645	มาก	3
2. นักเรียนในสถานศึกษา	4.251	0.600	มาก	2
3. การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.266	0.626	มาก	1
รวม	4.248	0.598	มาก	-

3. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งในภาพรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยในภาพรวมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.987 แสดงว่าการบริหารงานวิชาการกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการแต่ละด้านกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งรายด้านและภาพรวมอยู่ในระดับสูง (0.886-0.962) แสดงว่าการบริหารงานวิชาการมีความเหมาะสมในเกณฑ์ที่น่าไปวิเคราะห์การส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานครได้ ซึ่งเป็นการสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามในการที่ตัวแปรต้นจะพยากรณ์ค่าตัวแปรตามได้ดี ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การบริหารงานวิชาการ	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร			
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y _{รวม}
X ₁	0.888**	0.894**	0.878**	0.925**
X ₂	0.912**	0.920**	0.904**	0.952**
X ₃	0.913**	0.938**	0.914**	0.962**
X ₄	0.889**	0.900**	0.899**	0.935**
X ₅	0.886**	0.906**	0.894**	0.934**
X ₆	0.860**	0.865**	0.878**	0.906**
X ₇	0.855**	0.845**	0.848**	0.886**
X ₈	0.841**	0.857**	0.861**	0.890**
X ₉	0.886**	0.895**	0.879**	0.925**
X _{รวม}	0.941**	0.952**	0.945**	0.987**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานครในภาพรวม มี 3 ด้าน โดยลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ (X₃) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ

ในรูปแบบคะแนนดิบ (B) = 0.424 และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) = 0.439 รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (X_2) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (B) = 0.295 และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) = 0.301 และด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน (X_4) ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (B) = 0.251 และในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) = 0.269 ตามลำดับ โดยทั้ง 3 ด้านรวมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมได้ร้อยละ 96.10 ($R^2 = 0.961$) โดยผลจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.142 + 0.295 (X_2) + 0.424 (X_3) + 0.251 (X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.301 (X_2) + 0.439Z (X_3) + 0.269 (X_4)$$

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

Variable	B	SE _b	β	t	Sig.
Constant	0.142	0.055		2.593	
X ₂	0.295	0.037	0.301	7.930	0.000
X ₃	0.424	0.037	0.439	11.438	0.000
X ₄	0.251	0.030	0.269	8.454	0.000

R=0.980, R²=0.961, Adjusted R² = 0.960, SE_{est}=0.119, F=1932.828

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมผลการวิจัยในทุกด้านของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งการบริหารงานวิชาการประกอบไปด้วย 9 ด้าน ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารการจัดการเรียนรู้ การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดผลประเมินผลการเรียน รองลงมา คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยการวัดผลประเมินผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร เนื่องจากการวัดผลประเมินผลการเรียนถือเป็นกระบวนการสำคัญในการวัดความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ และโรงเรียนให้ความสำคัญกับการติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยรองลงมา เพราะทางโรงเรียนริเริ่มมีการใช้ข้อมูลจากการวิจัยมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ แต่ยังคงขาดการสนับสนุนที่เพียงพอในการดำเนินการวิจัยในลักษณะต่าง ๆ เช่น นวัตกรรมการศึกษา เทคโนโลยี และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น ขณะที่การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เนื่องจากการปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละปีการศึกษายังคงเป็นเรื่องท้าทาย ตลอดทั้งต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน โรงเรียนอาจเผชิญปัญหาการปรับเปลี่ยนหลักสูตรตามแนวทางการศึกษาที่สำนักงานเขตและสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครได้กำหนดไว้ โดยขาดการฝึกอบรมและการสนับสนุนที่เพียงพอจากภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชญ์พิชชา จันทา (2563) ได้ทำการศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของอุมพร พิมพ์สุตะ (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก

2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมผลการวิจัยในทุกด้านของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา รองลงมาคือ นักเรียนในสถานศึกษา ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูในสถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียนมีการให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพราะโรงเรียนมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนและการปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการและศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน รองลงมาคือ นักเรียนในสถานศึกษาที่มีการเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ครูในสถานศึกษามีอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ อาทิ การขาดทักษะในการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน รวมถึงอาจมีปัญหาด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ที่ยังไม่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bertelsen (1998) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษา ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เด็กพิเศษระดับประถมศึกษาสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง และมีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและสภาพแวดล้อมได้ดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออก ได้ฝึกทักษะด้านต่าง ๆ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง มีการปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างและสิ่งแวดล้อมได้ดี การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ มีความผสมกลมกลืนกับชีวิตจริง มีความสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา สามารถใช้ได้กับทุกเนื้อหาวิชาและจากตัวอย่างงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของผู้เรียนโดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของฮาดัน สาอู (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคิรินสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราวิวาส เขต 2 พบว่า ระดับการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราวิวาส เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง เนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพช่วยส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การวางแผนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของนักเรียน รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาครูเพื่อให้สามารถปรับใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและตอบสนองต่อผู้เรียนได้ดี การบริหารที่จริงจังช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังช่วยให้เกิดการประเมินผลที่เหมาะสม และการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนดีขึ้นอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของเครือวัลย์ ทิพวัต และคณะ (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 พบว่า การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 สอดคล้องกับงานวิจัยของปราชานา นามโคตร และ อาคม อึ้งพวง (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองเลย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองเลยมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในเกณฑ์ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า ความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในภาพรวมได้ร้อยละ 96.01 ($R^2 = 0.961$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานครในภาพรวมมี 3 ด้าน โดยลำดับแรก คือ ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน ซึ่งแต่ละด้านมีความสำคัญในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเรียน ด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้เป็นลำดับแรกเนื่องจากเป็นการออกแบบ และจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ที่ช่วยกำหนดทิศทางการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และ ความต้องการของนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา ส่วนด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนถือเป็นปัจจัยสำคัญในการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของครู เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการสอนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ลำดับถัดมาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากการวางแผนงานวิชาการ อาจยังไม่เน้นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การวัดผลประเมินผลการเรียนยังเน้นแค่ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยไม่ได้สะท้อนทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญอื่น ๆ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอาจยังไม่ได้ ถูกนำมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างเต็มที่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษายังไม่ได้ ถูกนำไปใช้เพื่อปรับกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งทางวิชาการยังคงมีข้อจำกัดในการนำมาปรับใช้ในห้องเรียน และการประกันคุณภาพการศึกษายังไม่ได้เชื่อมโยง กับการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานวิชาการ มีอิทธิพลอย่างชัดเจนต่อการจัดการเรียนรู้ ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งยืนยันว่าคุณภาพของการบริหารงานวิชาการที่มีระบบและเน้นเป้าหมายชัดเจนส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งเป็นเครื่องยืนยันว่าคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการมีบทบาทสำคัญในการ ส่งเสริมให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุมาพร พิมพ์สุตะ (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของครู มีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.763 สามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูได้ร้อยละ 58.20 ($R^2 = 0.582$) และมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.376, 0.242 และ 0.221 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของนุชจริย์ สุขเจริญ (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัด สุราษฎร์ธานี พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีตามลำดับ และสามารถร่วมกันทำนาย ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 71 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการศึกษการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรการลงทุน ในเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย จัดการอบรมและพัฒนาทักษะของครูในการใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึง การปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน

1.2 จากผลการศึกษากิจการการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะครูให้ตอบโจทย์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดอบรม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การสอนแบบ Active Learning, Problem-Based Learning (PBL) หรือ Project-Based Learning (PBL) สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในสถานศึกษา เพื่อถ่ายทอดแนวปฏิบัติที่ดีและเพิ่มความมั่นใจในการประยุกต์ใช้ การจัดหาและพัฒนาทรัพยากรสนับสนุนการสอน การสร้าง ระบบนิเทศเพื่อช่วยพัฒนาครู

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ และด้านการศึกษาในโรงเรียนส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหาร และครูต้องมุ่งเน้นเอาใจใส่ในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสังคม ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความสนใจและความสามารถของผู้เรียนในแต่ละคนอย่างแท้จริง และด้านการศึกษาในโรงเรียนต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการสอน และติดตามผลการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร เพราะมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ความหลากหลายของนักเรียน กิจกรรมนักเรียน เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิริติ คุณสานนท์ และ ภาวิณี ไสธายะเพชร. (2566). การส่งเสริมองค์ประกอบตามแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 21(1), 11-20.
- กิริติ คุณสานนท์. (2560). *การจัดการเรียนรู้วิถีผู้เรียนเป็นสำคัญ*. นนทบุรี: นนทบุรี.
- เครือวัลย์ ทิพวัต, พนายุทธ เขยบาล, และ พิมพ์พร จารุจิตร. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 5(2), 100-108.
- ทสนี่ วงศ์เย็น. (2555). *การบริหารงานวิชาการ*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นุชจรีย์ สุขเจริญ. (2561). *การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี]. SRU Intellectual Repository. <http://ir.sru.ac.th/handle/123456789/745>
- ปราชณา นามโคตร และ อาคม อึ้งพวง. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองเลย. *Journal of Buddhist Education and Research: JBER*, 7(2), 102-113.
- พัชญ์พิชา จันทา. (2563). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. DSpace at Rajamangala University of Technology Thanyaburi. <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/3909>
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (2557). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. (2552). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- รุ่ง แก้วแดง. (2545). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. มติชน.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. สุวีริยาสาส์น.
- วิภาดา แสงนิมิตชัยกุล. (2555). การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: กรณีศึกษาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลเด็กและวัยรุ่น คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *การพยาบาลและการศึกษา*, 5(2), 64-76.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา*. ประสานการพิมพ์.

- สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2566). *รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. พจนานุกรมกรองกระดาษ.*
- สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2554). *การบริหารวิชาการ. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.*
- สำนักวิชาการและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. (2556). *คู่มือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พ.ศ. 2556). มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.*
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2554). *คู่มือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.*
- อุมาพร พิมพ์สุดะ. (2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 15(2), 19-35.*
- อำตัน สาอู. (2565). *การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา]. DSpace Respository. <http://wb.yru.ac.th/xmlui/handle/yru/6652>*
- Bertelsen, C. D. (1998). *Primary Special Education Children Within and Inclusive Child-Centered Environment: A Qualitative Case Study [Unpublished Doctoral dissertation]. The Ohio State University.*
- Best, J. W., & James V. K. (1997). *Research in Education.* Allyn and Bacon.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.*